

SAKSFRAMLEGG

Kommunestyret
Formannskapet

Arkivsaksnr.: 12/4434-1

Arkiv: Q12

DELVIS BOMPENGEFINANSIERING AV E 16 (TIDL. RV 35) PÅ STREKNINGEN EGGEMOEN - JEVNAKER - OLUM

Forslag til vedtak:

Ringerike kommune slutter seg til at det jobbes videre med delvis bompengefinansiering av E16 Eggemoen – Jevnaker – Olum i tråd med bomkonsept 2 som anbefalt av Statens vegvesen.

Beskrivelse av saken

Gjennom prosessen med utarbeidelse av kommunedelplan for strekningen Jevnaker – Olum har det vist seg fornuftig å utvide prosjektstrekningen ca. 2 km sydover til å starte på Eggemoenplataået. Da oppnås å lede gjennomgangstrafikken helt utenom Jevnaker sentrum. Strekningen blir derfor delt i to, Olum – Kleggerud og Kleggerud – Eggemoen. Blant annet som følge av utvidelse av prosjektstrekningen har kostnadene økt betydelig i forhold til det som ble lagt til grunn i NTP 2010-2019. Kostnadsøkningen kan i hovedsak relateres til endelig valg av trasé på strekningen Eggemoen – Kleggerud som innebærer en ny bru over Randselva. Det siste kostnadsoverslaget, slik det fremgår av Transportetatens forslag til NTP 2014-2023 , er på 1 900 mill 2012-kr. Usikkerheten i kostnadsoverslaget oppgis å være 25%.

Utbyggingsstrekningen Eggemoen – Olum er om lag 12 km lang og strekningen tenkes utbygget i én etappe. Utbyggingsstrekningen ligger hovedsakelig i Oppland fylke og Jevnaker kommune, men første del av strekningen (ca. 1,5 km fra Eggemoen) ligger i Buskerud fylke og Ringerike kommune. Trafikksituasjonen på dagens E16 gjennom Jevnaker er ikke tilfredsstillende i forhold til trafikksikkerhet, framkommelighet og miljø for de som bor og ferdes langs vegen.

Det legges opp til en helt ny vegtrasé på hele strekningen, slik at eksisterende veg får status som lokalveg.

Statens vegvesen har vurdert 2 konsepter særskilt:

Konsept 1 – To bomstasjoner som fanger trafikk både på ny og gammel E16
Bomkonseptet innebærer toveis bompengeneinnkreving i to bomsnitt ved Eggemoen og Olum nord. Konseptet forutsetter omlegging av vegtraseen ved bomsnittene slik at man kan fange opp både gjennomgangstrafikk og trafikk til/fra Jevnaker. Det legges ikke til grunn bompengeneinnkreving på sidevegene i dette konseptet.

Konsept 2 - To bomstasjoner som fanger trafikk både på ny og gammel E16 + bom på Fv 241 syd for nytt kryss
Konsept 2 er identisk med konsept 1, men med en bom også på Fv 241 ved kommune-/fylkesgrensen rett syd for nytt toplanskryss (E16 x Fv 241). Tiltak på Fv 241 kan berettigede et bomsnitt på Fv 241 syd for nytt toplanskryss (ved fylkesgrensen).

Vegvesenets anbefaling

Med tanke på å oppnå et akseptabelt nivå på bomtakstene vil Statens vegvesen anbefale at bomkonsept 1 forkastes og at det gis tilslutning til videre arbeid med bomkonsept 2. Konsept 1 gir en uheldig overføring av trafikk fra ny E16 til Fv 241. I og med at Fv 241 også bygges ut som tilførselsveg på strekningen fra nytt kryss med E16 og inn til Jevnaker sentrum, kan et bomsnitt på denne vegen forsvares.

Videre prosess

Det vil bli fremmet en sak om et endelig forslag til en delvis bompengebasert finansieringsløsning når godkjente reguleringsplaner foreligger for hele prosjektet. Hvis dette forslaget får tilslutning i kommunene og fylkeskommunene, vil dette danne grunnlag for utarbeidelse av en Stortingsproposisjon om bompengeneinnkreving for ny E16 Eggemoen – Olum. Siden kostnadsrammene ligger over 750 mill. kr må det gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2) som må være godkjent før bompengeproposisjonen blir fremmet for Stortinget. Når Stortinget har godkjent Stortingsproposisjonen, kan anleggsarbeidene starte.

Rådmannens vurdering

For rådmannen i Jevnaker kommune har det vært viktig at plassering av bommer ikke plasseres slik at de ikke deler tettstedet på Jevnaker unødvendig. Andre viktige faktorer er at kostnaden per passering blir akseptabel og at plasseringen av bommene oppleves noenlunde rettfærdig.

Rådmannen støtter at det plasseres bom på Fv241. Dette for å hindre lekkasje av biltrafikk. Standarden på strekningen er dessuten svært dårlig og det er ikke ønskelig med økt gjennomgangstrafikk på strekningen.

Statens vegvesen sin anbefalte plasseringer antas ikke å oppleves rimelig for dem som sogner til Fv4 nord for Olum. Kostnaden for brukerne vil være rundt 80 – 120 kr per dag (det gis 10% rabatt med autopass). Det er ikke foretatt noen analyse hvor beboerne i dette området jobber, men det bor ca. 90 personer mellom 18-67 år i området (Jevnaker).

Arealbruk

Innføring av bompenger antas ikke å få noen umiddelbare konsekvenser for arealbruken. På sikt påregnes at omsetning av eiendommer og eiendomsutvikling til en viss grad tar hensyn til bompengeringen ved erverv og utvikling av tomter.

Næring

Jevnakers viktigste jobbmarked og handelsmarked er Ringerike. Det kan tenkes at plassering av bommene som foreslått kan bidra til å redusere handelen i Ringerike noe. Det forventes at denne effekten vil være størst for de beboere som sogner til Fv4 fra Olum og nordover, samt for innbyggerne i Lunner kommune. Med bomkonsept 2 vurderes bomsatsen til å være av en slik størrelse at den ikke vil ha vesentlig effekt. Vridningen kan få positive effekter for lokal handel ved at primærbehovene Jevnakers befolkning i større grad blir søkt dekket lokalt.

Regionale forhold

Det er igangsatt prosesser til flere store veiprojekter som har sitt grensesnitt mot E16. I nord er det særlig arbeidet med Rv 4 som er aktuelt. Foreløpige vurdering er at bomplassering her vil ha mindre og si for Jevnaker. Det vil likevel være naturlig å forvente en økning av trafikken på flere mindre lokale veier mellom Gran, Jevnaker og Lunner for å unngå å betale. Denne effekten vil bli forsterket med to betalingspunkter (Rv35 og E16) som ligger relativt tett inntil hverandre, samt at det finnes en rekke omkjøringsmuligheter.

I sør er det særlig prosessen som er knyttet til Nymoene – Eggemoen som er av betydning. Eventuelle fremtidig bomfinansiering av denne strekningen må sees i sammenheng med Eggemoen – Olum.

Andre forhold

Jevnaker kommune og Ringerike kommune har felles saksfremlegg og har likelydende forslag til vedtak.

Saksdokumenter

Vedlegg:

- E16 Eggemoen – Jevnaker – Olum. Forslag til delfinansiering med bompenger. Grunnlag for lokalpolitisk prinsippvedtak.

Ringerike kommune, 23.10.2012

Wenche Grinderud
Rådmann

Saksbehandler: Knut E. Helland